

Educació infantil i primària

TALLER DE GUITARRA

amb Arnau Gil

ARNAU GIL

L'Arnau Gil és un jove guitarrista de jazz egarenc que ha actuat en diversos festivals de jazz de Catalunya entre ells els de Terrassa, Barcelona, Sitges i Vilafranca. Actualment lidera el seu quintet amb el que interpreta les seves pròpies composicions que contenen influències des de la música clàssica fins al rock i el hip-hop. A més a més col·labora amb diversos cantants i artistes; entre ells cal destacar la seva faceta com a productor de la cantant Maria Betriu. També ha col·laborat amb solistes i cantants com Leroy Jones, Josep M. Farràs, John Dubuclet, Philippe Colom, Ainhoa Cantalapiedra, Gemma Humet, Els Amics de les Arts, Nina i Àngels Gonyalons, Monica Green, Xavi Garriga i Maria Lamata.

DESCOBRIM LA GUITARRA

El taller “Descobrim la Guitarra” és una proposta didàctica que té per objectiu acostar els diferents tipus de guitarra a l'alumnat a la vegada que realitzar un recorregut per l'evolució històrica de la guitarra. El taller contempla, en un pla genèric, l'explicació de les parts constitutives de la guitarra i les variacions en cada tipologia de guitarra així com l'explicació de les tècniques més habituals. En un pla més històric contempla l'explicació dels instruments cordòfons previs a l'aparició de la guitarra, la guitarra clàssica en l'època del romanticisme i en la música llatinoamericana, la guitarra acústica en la música folk, la guitarra de caixa en el jazz i la guitarra elèctrica en el rock. A més a més també farà esmena del banjo en la música folk i el jazz tradicional a part d'explicar el seu origen africà.

A més a més contempla, per a grups petits, l'experimentació de la mecànica de l'instrument amb un guitalele (una guitarra petita de la mida d'un ukulele).

REPERTORI ESCOLLIT

El taller “Descobrim la Guitarra” podrem escoltar les interpretacions de:

una peça barroca com **Bourée in E Minor** de J.S. Bach

una peça romàntica com **Adelita** de Francesc Tàrrrega

una peça de la cançó llatinoamericana com **Drume Negrita** d'Eliseo Grenet

una peça de folk nord-americà com **Freight Train** d'Elisabeth Cotten

una peça de jazz com **Satin Doll** de Duke Ellington

una peça de rock com **Mary Had a Little Lamb** de Buddy Guy

PROPOSTA D'ACTIVITATS DICÀCTIQUES

Les parts de la guitarra clàssica i elèctrica.

Objectiu: reconèixer les principals parts de la guitarra i comprendre la seva funció.

Metodologia: utilitzem un dibuix amb els noms indicats per aprendre i explicar cada part. Després utilitzem un full amb uns espais en blanc preparats per enganxar-hi unes targetes amb el nom de cada part. Material disponible a l'annex.

Temporalització estimada: 30 minuts.

Construcció d'un instrument monocordi (per a segon cicle d'educació infantil i cicle inicial i mitjà d'educació primària).

Objectiu: comprendre la mecànica d'una caixa de ressonància i la corda pinçada.

Metodologia: aquesta activitat es pot realitzar en petits grups (encara que sigui per construir un instrument per a cada ú. Utilitzarem una caixa de sabates de la que tallarem la tapa i a la que farem un forat al centre. Després farem uns forats als extrems d'aquesta on lligarem (amb l'ajuda d'un clip) unes gomes que faran de corda. Després podrem utilitzar dos llapis o qualsevol peça de fusta per a fer de diapasó. Podem decorar la caixa i afegir-li un rotllo de paper per simular el màstil d'una guitarra. Els alumnes podran rascar i pinçar les cordes i experimentar com es transmet la vibració de les cordes a la caixa de ressonància. Aquest vídeo explica molt bé el concepte:

“How to make a Guitar | SuperHands | Crafts for kids DIY | PlayKids”

<https://www.youtube.com/watch?v=4m5oWZixca0>

Temporalització estimada: 60-90 minuts (cal tenir el material prèviament preparat).

Construcció d'un instrument monocordi (per a cicle superior d'educació primària).

Objectiu: comprendre la mecànica d'un instrument de corda pinçada.

Metodologia: aquesta activitat es pot realitzar en petits grups (encara que sigui per construir un instrument per a cada ú. Utilitzarem una caixa de cartó, fusta o llautó amb un forat al centre o un lateral; a la que travessarem amb una barra de fusta o un rodet de cartró robust. Lligada a un extrem de la caixa i l'altre extrem de la barra o el rodet col·locarem una corda (pot ser de fil de niló com de pesca o de filferro prim). Per a la corda farà falta un pont que transmeti la vibració de la corda a la caixa, podem utilitzar qualsevol peça petita de fusta o metall. Després haurem de marcar els harmònics de la corda utilitzant una escala geomètrica sobre la distància entre el pont i la celleta o punt d'inici de la corda; dividirem la distància, amb l'ajuda d'un fil, en $1/2$, $1/3$, $1/4$ i $1/5$ i farem una marca en cada punt de la divisió; a més afegirem una marca en el punt intermedi entre l'inici de la corda i la primera marca. D'aquesta

manera podrem fer melodies senzilles (adjuntem un document annex amb les instruccions per tocar *When The Saints*) amb l'instrument que hem fabricat guiant-nos per les marques i, a més a més, comprendrem el funcionament de la guitarra. Aquest vídeo explica molt bé el concepte:

“HOW TO BUILD A ONE-STRING DIDDLEY BOW IN 20 MINUTES!”

<https://www.youtube.com/watch?v=M18A7xLQZsY>

Temporalització estimada: 60-120 minuts (cal tenir el material prèviament preparat).

Audició comparada de diferents tipus de guitarra i instruments familiars.

Objectiu: reconèixer les diferents tipologies de guitarra.

Metodologia: utilitzem una sèrie de vídeos per identificar les guitarres i instruments familiars. Després realitzem una audició sense imatge per identificar els instruments que sonen i fem que els alumnes anotin les seves respostes en un full per després comentar els encerts i les confusions que han pogut generar errors. Aquí teniu una llista de reproducció com a suggeriment:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLAKZ4lwUR8eQiUmZxpgQqifW8T8jsiE3r>

Temporalització estimada: 30 minuts.

Presentació d'un petit treball de recerca per grups sobre la guitarra.

Objectiu: aprofundir en el coneixement de l'univers de la guitarra.

Metodologia: a partir d'una sèrie de punts suggerits animarem a que els alumnes formin grups per desenvolupar la presentació d'una petita recerca sobre el punt que hagin escollit (pot ser lliure). Els punts poden ser:

Per a cicle mitjà d'educació primària:

- Les diferents guitarres i les seves parts.
- Com es construeix una guitarra (clàssica o elèctrica)?
- L'evolució de la guitarra clàssica.
- L'evolució de la guitarra elèctrica.
- Què son els efectes de so la guitarra elèctrica?
- Buscar informació sobre algun guitarrista important.

Per a cicle superior d'educació primària també podem plantejar:

- Qui va ser Ferran Sor?
- Qui va ser Francesc Tàrrrega?
- Qui va ser Elisabeth Cotten?
- Qui va ser Sister Rosetta Tharpe?
- Qui va ser Django Reinhardt? I Oscar Alemán?
- Qui va ser Jimi Hendrix?
- Qui va ser Grant Green?
- Qui va ser Violeta Parra? Què significa ser cantautor?
- Qui era Sixto Rodríguez, autor de *Sugar Man*?
- Qui va ser Paco de Lucía?
- Qui és Jordi Bonell?

Temporalització estimada: 90 minuts.

Toquem a temps i a contratemps

Objectiu: identificar i diferència una melodia interpretada a temps i una melodia on accentuem el contratemps.

Metodologia: exposem una melodia coneguda (o de l'audició) i la interpretem a temps i després accentuant el contratemps. Fem que els alumnes piquin de mans. Després posem algun altre exemple de temps i contratemps i deixem que siguin els alumnes qui marqui el temps o contratemps; comentem si l'han encertada o no.

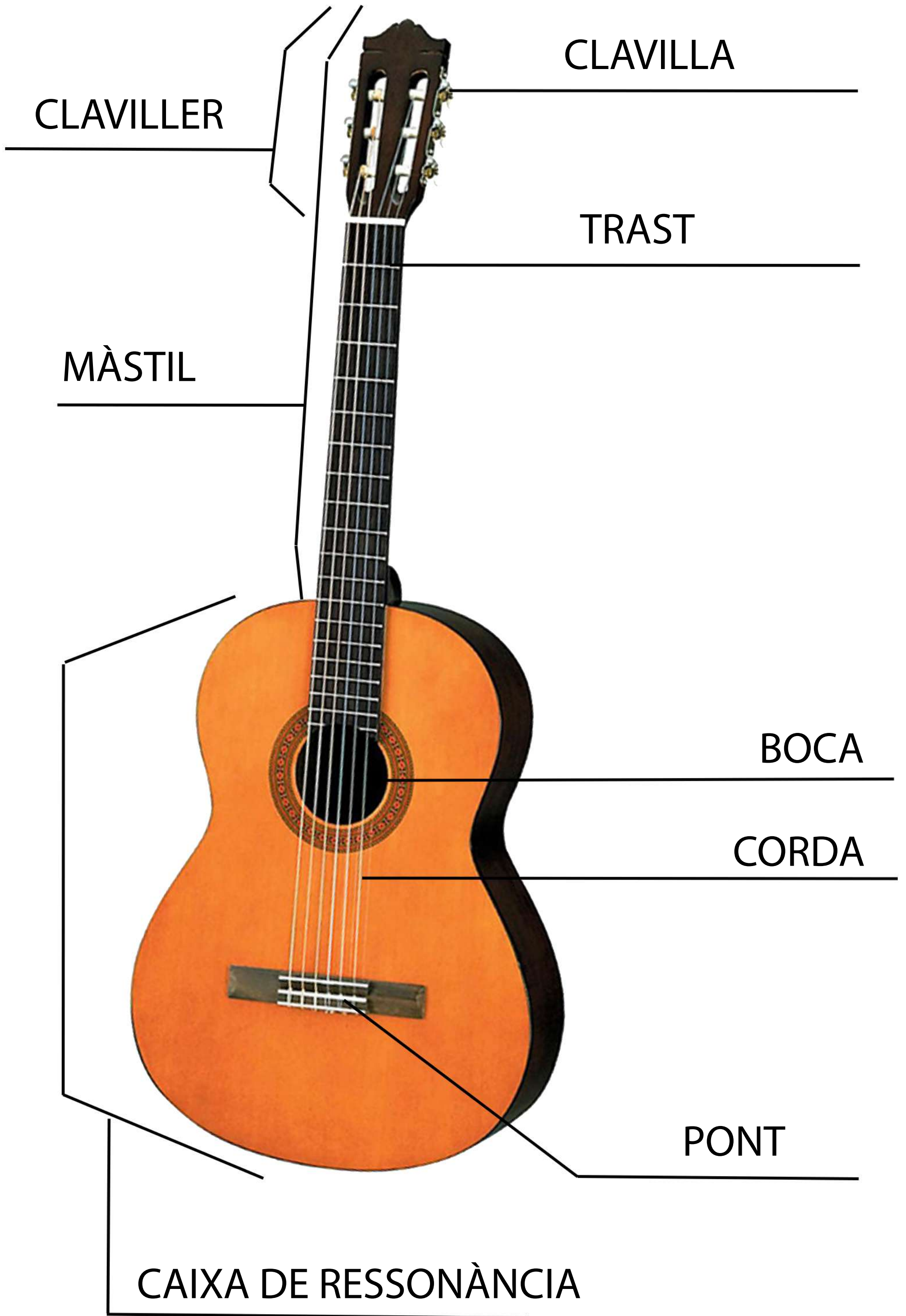
Temporalització estimada: 30 minuts.

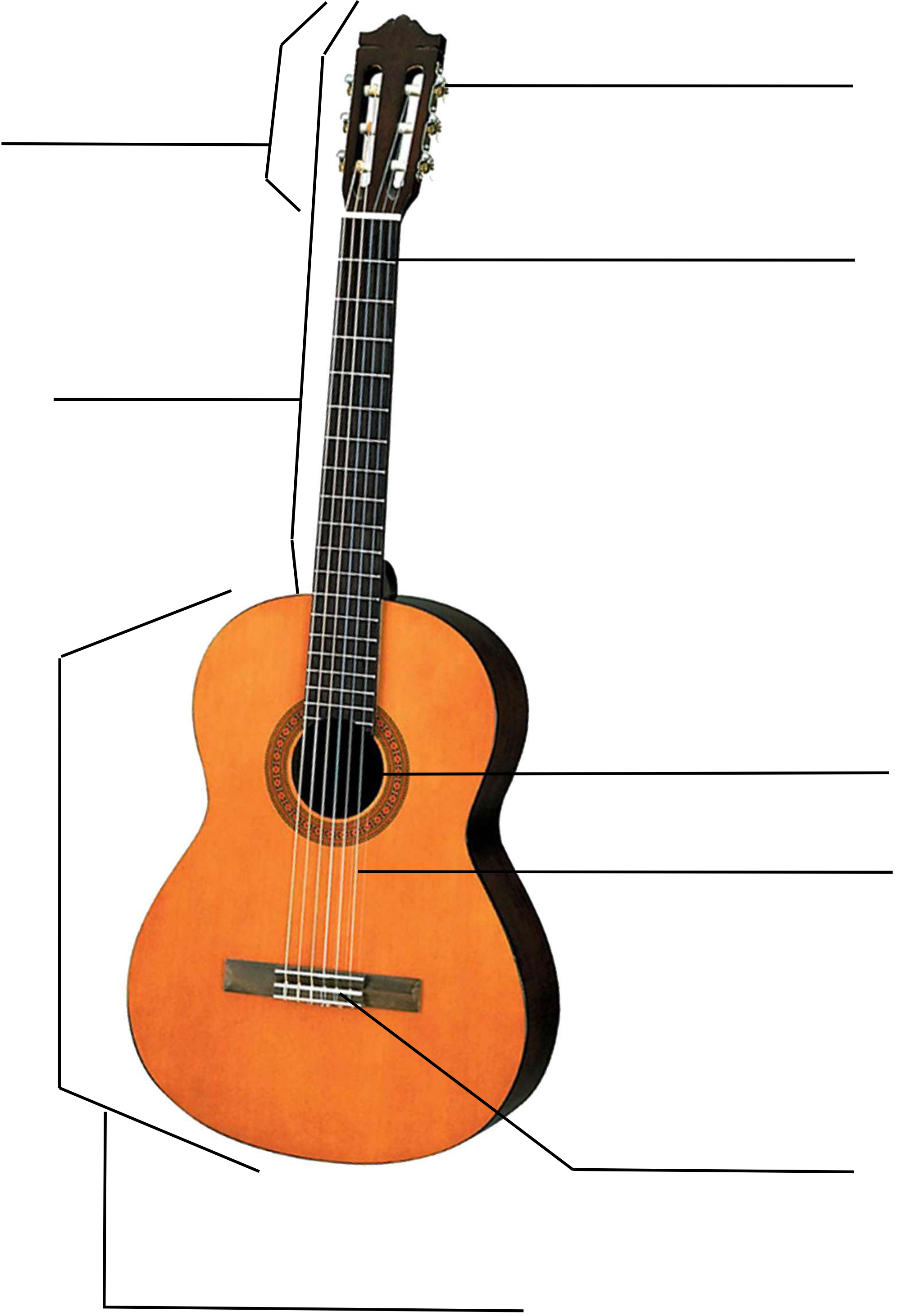
La improvisació

Objectiu: identificar i experimentar la improvisació musical.

Metodologia: a partir d'una pulsació el professor improvisarà ritmes senzills que els alumnes hauran de repetir. Després farem una ronda (en rotllana) perquè cada alumne improvisi un compàs i la resta repeteixi el ritme que ha fet.

Temporalització estimada: 30 minuts.

CLAVILLER

MÀSTIL

CLAVILLA

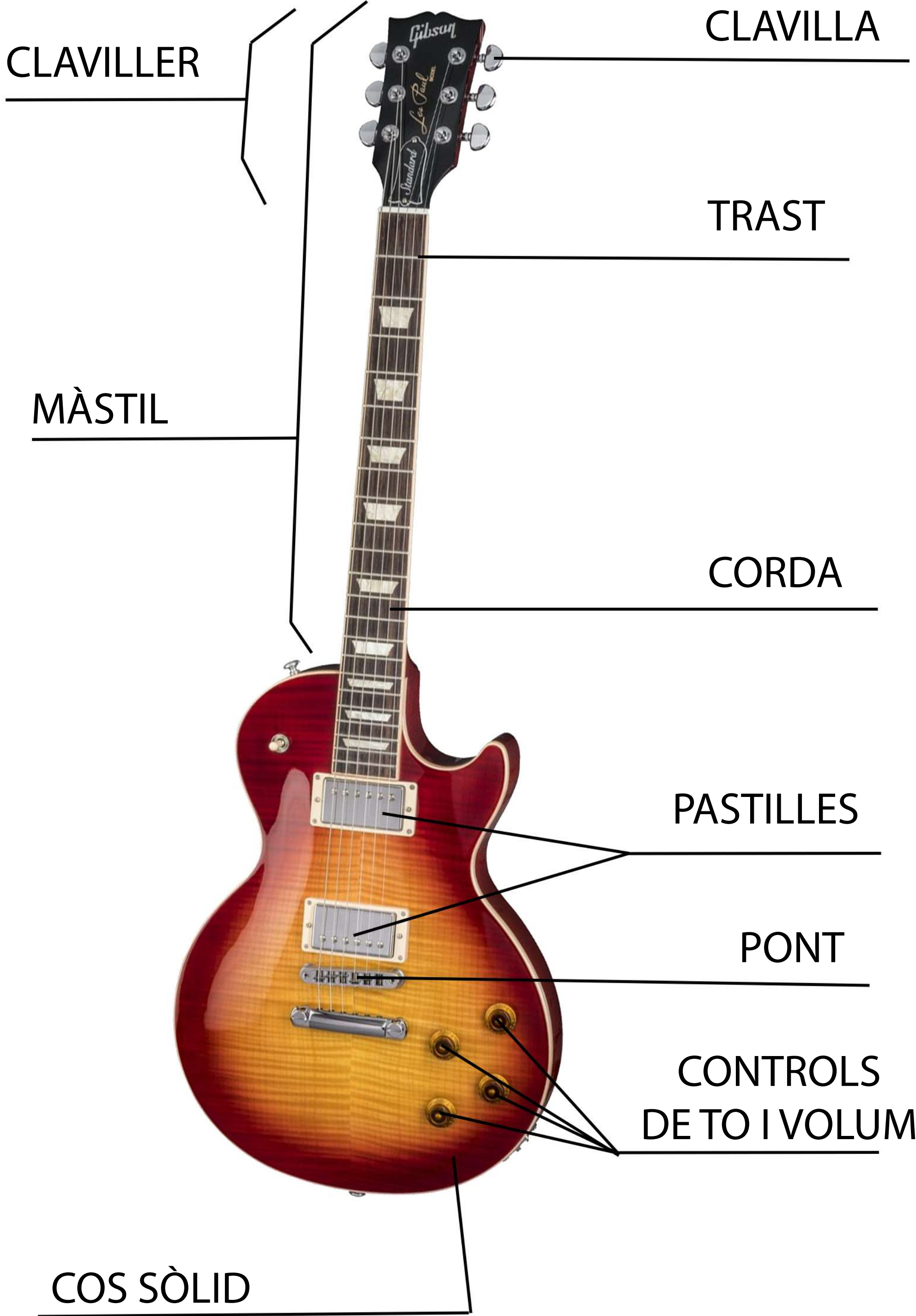
BOCA

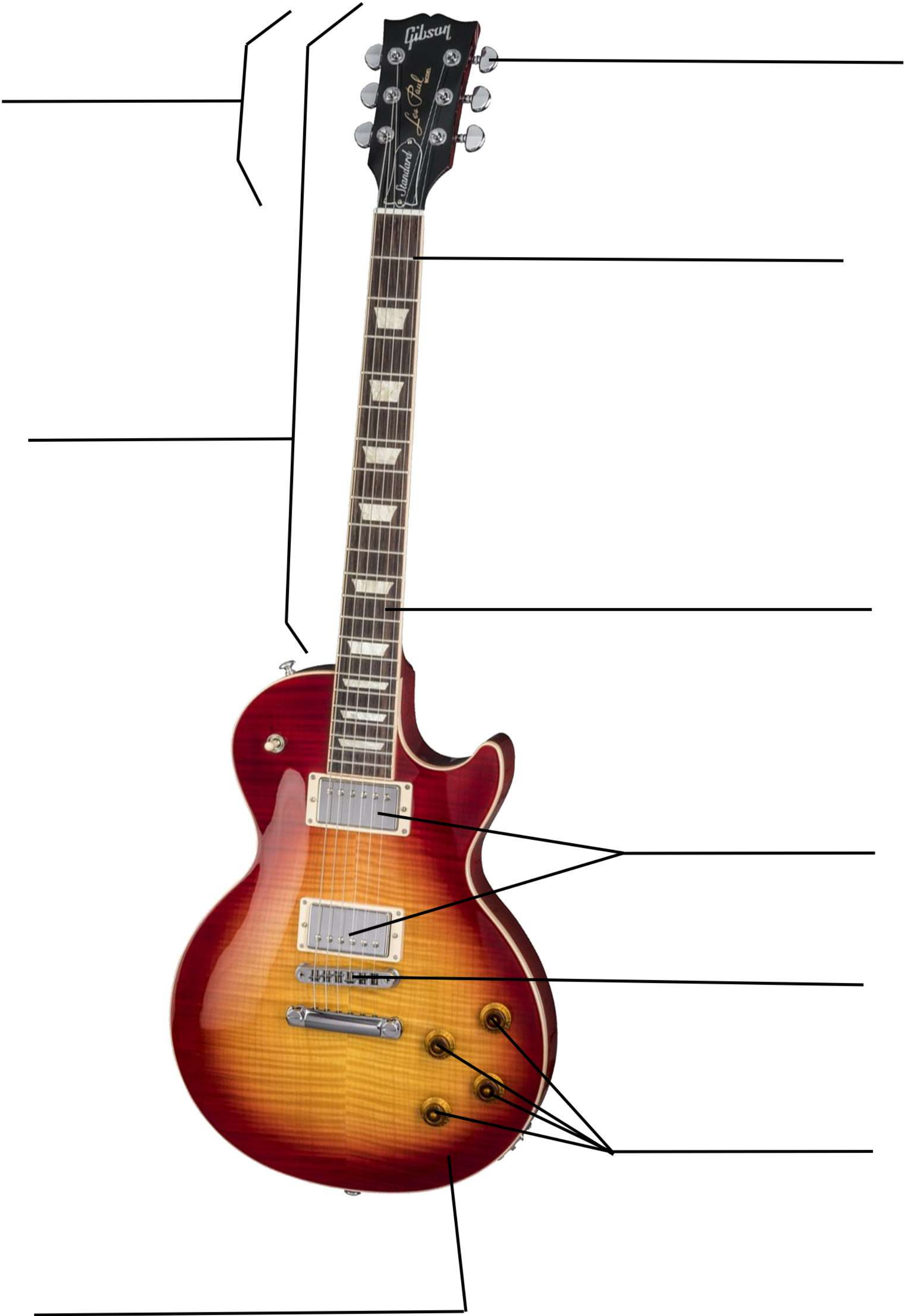
TRAST

CORDA

PONT

CAIXA DE RESSONÀNCIA

CLAVILLER

MÀSTIL

CLAVILLA

PASTILLES

TRAST

CORDA

COS SÒLID

PONT

CONTROLS
DE TO I DE
VOLUM